

ԼՈՒՍԱԿՈՒՄ

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Է. ՏԱՐԻ, Թիւ 9, Օգոստոս 2024

ԱՆԲԱՍԻՐ ՄԱՅՐԸ՝ ՄԻՋՆՈՐԴՆ ՈՒ ԿԱՄՈՒՐՁԸ ԵՐԿՆՔԻ ԵՒ ԵՐԿՐԻ

Սուրբ Աստուածածնի վերափոխման տօն: Տօն մը որ առիթը կ'ընծայէ մեզի մտածելու Սուրբ Կոյսի անձին ու մանաւանդ անոր ունեցած դերակատարութեան մասին:

Ո՞վ էր Սուրբ Կոյս Մարիամ:

«Անսպառ Լոյսի Աղբիւր»ը՝ Սուրբ Կոյս Մարիամ Հրեշտակապետի աստուծան առաջին իսկ վարկեանէն յանձնառու դարձաւ Աստուածամայր դառնալու: Աստուծոյ կամքին հնազանդելով արժանի դարձաւ Աստուածորդոյն՝ Քրիստոսի մայրը դառնալու:

Սուրբ Կոյս Մարիամ իր առաքինագարդ նկարագրով՝ անարատութեամբ, խոնարհութեամբ եւ ազնուութեամբ աստուծային դերակատարութիւն ունեցաւ փրկութեան պատմութեան ծրագրին մէջ: Հրեշտակը «ուրախացի՛ր, շնորհալի՛ կոյս,» (Դկ 1.28) կ'ըսէ Մարիամին, բայց նաեւ ուրախութեան պատճառը կը մատնանշէ. «Որովհետեւ Աստուած քեզի հետ է»:

Անարատ կոյս Մարիամ «այո» ըսելով աստուծային ծրագրին հաճեցաւ Սուրբ Հոգիին ներգործութեամբ Անսահմանելին զարմանահրաշօրէն աշխարհ բերել, որ Իր յաւիտենական յոյսով եւ փառքով շօշափելի դարձաւ մարդկային աչքին (Եբր.1:3):

«Անսպական Կոյս»՝ որ դարձաւ խորհրդանիշը տիպար մայրութեան: Շարականագիր վարդապետին բառերով դարձաւ «Մայրը Լոյսի Տաճարին», «Մանանայով լեցուն ոսկեղէն Սափոր»ը, «Համեղաճաշակ պտուղին նորաբոյս ճիւղը, որմէ քաղուեցաւ անսպառ ուրախութեան ողողկոյզը» եւ մանաւանդ դարձաւ «փափկութեան դրախտը բացող բանալին»:

Անբասիր Մայրը՝ մեր Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, երկինքն ու երկիրը իրար կապող կամուրջը դարձաւ եւ բացաւ «Անդատապարտ շառափղ»ը, միջնորդելու եւ հաշտեցնելու մարդը իր արարիչին՝ Աստուծոյ հետ: «Աներեւոյթ Աստուծոյ պատկերը՝ Քրիստոս» Սուրբ Կոյս Մարիամէն ծնելով վերահաստատեց կորուսեալ դրախտը՝ մարդուն շնորհելով երջանկութեամբ լեցուն տաքուն ու խաղաղ օթեան:

Այսօր, մենք եւս Սուրբ Մարիամ Աստուածածնի մայրական շարունակական բարեխօսութեան եւ միջնորդութեան կարիքը ունինք: Բարեխօսութեան մը, որ մխիթարութեան եւ ուժի աղբիւր է եւ կը յիշեցնէ մեզի որ մենք առանձին չենք մեր հաւատքի ճանապարհորդութեան մէջ:

Այսօր յաճախ դէմ յանդիման կը գնուինք բազմաթիւ մարտահրաւերներու: Ինչպէս Ս. Կոյս Մարիամ, մենք ալ կոչուած ենք վստահելու Աստուծոյ կամքին ու ծրագրին:

Եկէ՛ք, մենք եւս ձգտինք Սուրբ Կոյս Մարիամի օրինակով մաքրութեան, խոնարհութեան եւ հնազանդութեան իր ԲԱՐԵՒՕՍՈՒԹԵԱՄԲ, ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ եւ առաջնորդութեամբ:

ԲԱՐԳԷՆ ԱՐՔԵՂԻՍԿՈՂՈՍ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Հայ Եկեղեցին մեծ յարգանք ընծայած է Սուրբ Կոյս Աստուածածնի անձին ու ունեցած դերին հանդէպ:

Սուրբ Կոյս իր նուիրումին եւ ինքնազոհողութեան համար արժանացած է Աստուածամայր տիտղոսին, որովհետեւ ան իր արգանդին մէջ մարմնացնելով Անբաւելի Աստուածը, դարձած է կամուրջը երկինքի ու երկրի:

Հայոց համար տարբեր տեղ ունի Աստուածամայրը: Սուրբ Կոյսի անունով նուիրուած բազմաթիւ եկեղեցիները, շարականները, աղօթքները, տօները կը վկայեն այս մասին:

Սուրբ Կոյս Աստուածածնի պատկերները զարդարած են եւ օրինաբեր ներկայութիւն դարձած են հայ օճախներուն մէջ: Յաճախ աղօթքներով հայցած ենք Տիրամօր մայրական պաշտպանութիւնն ու միջնորդութիւնը:

Այսօրուան աշխարհին մէջ Սուրբ Մարիամը կը շարունակէ ոգեշնչել եւ առաջնորդել հաւատացեալները: Իր խոնարհութեան, հնազանդութեան եւ անխորտակ հաւատքի օրինակը կը ներկայացնէ ժամանակաւոր տիպար մը հաւատացեալներուն համար, որոնք կ'անցնին ժամանակակից կեանքի բարդութիւններէն: Իր մայրական գթութիւնը կը մխիթարէ եւ կը յուսադրէ բոլորիս, յիշեցնելով՝ Աստուծոյ անպարագրելի սէրն ու խնամքը:

Ինդրենք Աստուածամօր բարեխօսութիւնը եւ իր տիպարը դարձնենք մեր կեանքի օրինակը:

Հայր Յակոբ

ՈՍԿԵՂԷՆ ՀԱՍԱՐ

«Տէրը պիտի գովաբանեմ. ահա հոգիս կ'ուրախանայ Աստուծով, իմ Փրկիչովս, որովհետեւ ան տեսաւ իր աղախինին հեզութիւնը: Ասկէ ետք բոլոր սերունդները երանի պիտի տան ինձի, քանի հզօրն Աստուած ինձի համար մեծամեծ գործեր կատարեց. սուրբ է անունը անոր»: (Ղուկաս 1.46-49)

“My soul magnifies the Lord, and my spirit has rejoiced in God my For He has regarded the lowly state of His maidservant; For behold, henceforth all generations will call me blessed. For He who is mighty has done great things for me, and holy is His name.” (Luke 1:46-49)

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ ԿԸ ԽՕՍԻՆ

ՄՐԲՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԱՆԱՐԱՏՈՒԹԻՒՆԸ (ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆԸ) (ԲԱԺԻՆ Դ.)

«Այս քարոզը մանրամասնորեն կը սորվեցնէ, թէ սրբութեամբ, անարարութեամբ եւ մաքրութեամբ հոգին ինչպէս պէտք է ձգտի դէպի իր Տէրը, այսինքն՝ դէպի աշխարհի փրկիչը՝ Յիսուս Քրիստոս: Քարոզը նաեւ յարութեան արեւն մարմիններու պարզած վիճակին, չարին, ազար կամքին եւ մարդկային բնութեան ու պարհիւն մասին կարգ մը շինիչ խօսքեր կը բովանդակէ»:

Կարարելութեան հասածները եւ Սալանային պատերազմները

17.- Հարցում.- Արդեօք կատարելութեան հասածներն ալ կ'ենթարկուին դժուարութիւններու եւ պատերազմներու, թէ ամբողջովին գերծ կը մնան մտահոգութիւններէ եւ մտավախութիւններէ:

Պատասխան.- Թշնամին բնաւ չի դադրիր պատերազմելէ: Սատանան անգութ է, ծայր աստիճան կ'ատէ մարդը, եւ այդ պատճառով ալ ան բնաւ չի դադրիր մարդոց դէմ պատերազմելէ: Սակայն յստակ է, թէ ան բոլորին վրայ նոյն կերպով չի յարձակիր:

Պալատական իշխաններն ու ազնուականները իրենց տուրքը կայսեր կը վճարեն: Եւ այդ դիրքին վրայ եղողը իր առատ եկամուտէն կը վճարէ առասնց դոյզն իսկ ազդուելու կամ վնաս կրելու: Այն անձը, որ ողորմութիւն կու տայ, երբեք այնպէս չ'զգար թէ ան կը վնասէ: Նոյնպէս ալ Սատանան այս երեւոյթը՝ ոմանց վրայ չարձակիլը յաւելեալ առատութիւն մը կը համարէ եւ ոչ թէ վտանգ կամ վնաս: Բայց կրնայ շատ աղքատ մարդ մը ըլլալ, նոյնիսկ առօրեայ իր կենսական պէտքերէն զրկուած, իր տուրքերը չկարենալ վճարելուն պատճառով ան ծեծի ու չարչարանքի կ'ենթարկուի եւ իր ժամանակը կ'անցընէ շարունակ կրկնուող հարուածներն ու ոտնձգութիւնները համբերութեամբ տանելով ու կրելով: Բայց այդ բոլորով հանդերձ, ան կը տոկայ եւ չի մեռնիր: Մինչ ուրիշ մը, գլուխը կտրուելու հրաման արձակուելով, անմիջապէս կը կորսուի: Ոմանք դառնորէն յարձակումներու կ'ենթարկուին եւ մեղքերու յորձանուտներուն մէջ կը տարուբերին, սակայն հաւատքի մէջ աւելի կը հաստատուին եւ պատերազմելու համար յաւելեալ իմաստութիւն եւ ճկունութիւն ձեռք կը ձգեն: Անոնք կ'արհամարհեն չարին զօրութիւնը եւ այդ կողմէ չարին ենթակայ չեն ըլլար, որովհետեւ պաշտպանուած կ'ըլլան ինչպէ՛ս եւ արթուն կերպով կը հսկեն՝ հասնելու համար իրենց փրկութեան: Քանի որ անոնք երկար ժամանակ պատերազմի ճամբով մարզուեցան՝ դէմ դնելու մեղքին ու չարին, լայն փորձառութիւն ձեռք ձգեցին, եւ Աստուծոյ ներկայութեան արժանացած ըլլալուն համար, Իրմով է, որ կ'առաջնորդուին եւ խաղաղութեան մէջ կ'ըլլան:

ՀՈԳԵՒՈՐ ՔԱՐՈՉՆԵՐ
Մեծն Սուրբ Մակար
(Հայացուց՝ Մակար Արք. Աշգարեան)
(Շարունակելի 6)

ԱՐԲԱՏԱՄ՝ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐՈՒ ՆԱԽԱՀԱՅՐԸ

Աբրահամ անունով բարի մարդ մը կար:
Իր օրերուն բոլորն ալ բազմաթիւ աստուածներ կը պաշտէին. Ինք միակն էր, որ կը հնազանդէր մէկ Աստուծոյ:
Աստուած զինք իր բարեկամը կոչեց, եւ օր մը ըսաւ.
- Հեռացի՛ր այս երկրէն եւ գնա՛ այն երկիրը, զոր ես քեզի ցոյց պիտի տամ: Քեզ օրհնելով բազում ժողովուրդներու հայր պիտի դարձնեմ:

Աբրահամ հնազանդեցաւ Տիրոջ խօսքին, եւ իր կնոջ՝ Սառայի հետ ճամբայ ելաւ:

Աբրահամն ու Սառան իրենց յառաջացած տարիքին զաւակ մը ունեցան, եւ զայն կոչեցին Իսահակ:

Աբրահամ մինչեւ վերջ հնազանդ գտնուեցաւ Աստուծոյ: Այս պատճառով Աստուած իրեն ըսաւ.
- Օրհնելով պիտի օրհնեմ քեզ. երկնքի աստղերու չափ եւ ծովու աազի չափ պիտի բազմացնեմ քու սերունդներդ:

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԻ
ԱՇԿԵՐՏԻՆ ԳՐՔՈՅԿ

THE BOOK OF THE ACTS OF THE APOSTLES

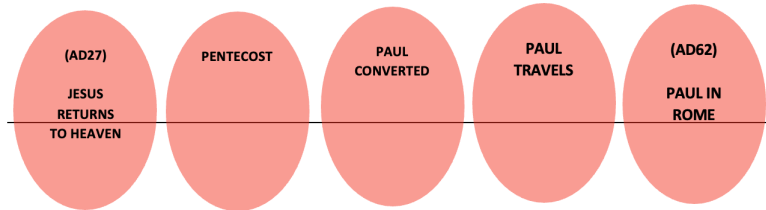
WRITTEN: AROUND AD85-90

WHAT YOU NEED TO KNOW:

The Acts of the Apostles is the incredible story of how the church started. It records how, after Jesus went into heaven, the Holy Spirit came and equipped the small group of his followers. This small group soon bloomed into thousands, and people's lives were transformed for ever. Through the events recorded in Acts we see the apostles (Jesus' original disciples) and other followers of Jesus spreading the good news, sharing their stories and founding churches. Life was made difficult for the early believers by people from both Jewish and non-Jewish backgrounds. Many of the Christians were put to death (such as Stephen in chapter 7), yet people continued to share the news about Jesus and the church continued to grow.

WHY READ IT?

Acts describes loads of amazing things, including the selfless nature of the early believers and their perseverance against all the odds. It shows that the Holy Spirit is active in changing lives, and that Jesus is worth giving everything for. Acts tells us how the church started – so this book is part of your story too.

THE BOOK OF DEUTERONOMY

WRITTEN: PROBABLY 800-500BC

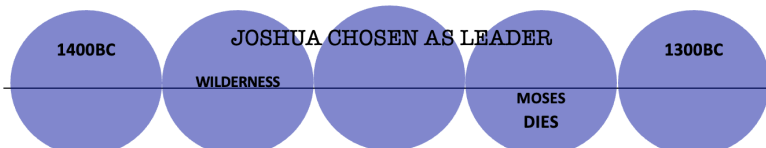
(USING STORIES FROM A MUCH EARLIER TIME)

WHAT YOU NEED TO KNOW:

Deuteronomy is a record of three big sermons given by Moses to a new generation of Israelites who were preparing to enter the Promised Land. The first is found in chapters 1-4 and is about how the Israelites' disobedience led to their wandering in the desert; it teaches the importance of obedience. The second sermon is found in chapters 5-26 and is about the commandments and the law. The third in chapters 29-33 and is a reminder of God's blessings; it also describes how a new leader, Joshua, is to take over from Moses.

WHY READ IT?

Deuteronomy shows us the last words of Moses before he dies, and in it we see much more about God's tenderness and care than in the other first books of the Bible. We know that God disciplines us and wants us to live correctly, but Moses teaches that this is because he loves us and wants what is best for us.

ԱՌԱՎԿՍ ԶԻՆՉ ՑՈՒՑԱՆԷ...

ԽՈՒՇԵՆ ԼՈՒՆԵՆԻՆ

Անփորձ տունկ մը նոնենիին կը հարցնէ.

- Ինչո՞ւ այդքան առատ կը ծաղկիս եւ ապա կը խոնարհիս ու կը կախուիս: Լոնենին կ'ըսէ.

- Երկրագործը ազահ է, իսկ ես՝ նրբոստ եւ ծանրապտուտ: Եթէ ճիւղերս կակուղ չըլլան, չեմ կրնար այսչափ բեռնատրուիլ [եւ դիմանալ], որով չկտրուելու համար կը կախուիմ:

Այս առակը կը յանդիմանէ զանոնք, որոնք Աստուծոյ տուածէն աւելի կը պահանջեն իրենց հաւատարմ ծառաներէն, որոնց հոգ պիտի տանի, որ ուժասպառ չըլլան ու չփճանան:

Մխիթար Գոշ

MERCY

[...] The quality of having mercy in your heart to give away keeps you focused on what you are for, rather than what you are against. For example, rather than becoming immobilized by your anger at what you are against, such as starvation, you put your attention on what you are for, which is to educate and feed people, thus your compassion leads you to a loving solution rather than an angry reaction. The mercy you feel in your heart toward those you love in your own circle or family will similarly keep you focused on compassion rather than reprisal, on rectifying the affront than exacting a retribution. As Shakespeare says in this inspiring piece, mercy is "mightiest in the mightiest." That is, the more powerful you are as a person, the more power you will display through your mercy, and the less need you will have to display your symbols of authority. Put the ideas of this passage by one of the world's greatest wordsmiths into your life by practicing the following:

When you find yourself facing a situation in which you are going to apportion justice, see the two sides of your own personality very clearly. The one side is the king who has the power of retribution, the other side is the mercy merchant who sends love and compassion first and foremost. By all means seek justice, but season it well with mercy.

Give yourself the compassion you deserve for any and all past actions. Stop judging yourself harshly. All those errors and wrong actions were necessary for you to get beyond that place in your life. Be kind to yourself and eliminate any ill feelings you harbor toward yourself.

Once you have stated how you feel, and justice has been done, then let go. I mean let go now! Don't hold on to grudges and use constant reminders to keep others in a state of guilt while maintaining your own dissonance as well. Let it go.

Turn your most troublesome disturbances over to God. Simply say, "Dear God, I find it so extremely difficult to give mercy in this situation, and I am turning it over to you completely. I know you will guide me in acting in the most merciful and humane way." This action will free you from your own immobilization and anger and help you to see the saint in the sinner, who have just been exchanging notes with each other.

WISDOM OF THE AGES
WAYNE W. DYER

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Քրիստոնէական եկեղեցոյ մէջ ժամանակի ընթացքին սկսան կազմակերպուիլ զանազան ժամերու նուիրում արարողութիւններ: Հայ եկեղեցոյ ներկայ ժամակարգութեան մէջ գոյութիւն ունին եօթը անջատ ժամերգութիւններ, որոնցմէ իւրաքանչիւրը կը կատարուի օրուան որոշեալ ժամերուն:

Այսպէս.-

1. ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Այս ժամերգութիւնը անցեալին կը կատարուէր կէս գիշերէն ետք լուսաբացէն առաջ, (իսկ հիմա՝ առաւօտուն), խնդրելով Հօր Աստուծմէ, որ Աստանայական փորձութիւններէ պահէ պահպանէ մեզ բոլորս եւ մնացեալ գիշերը խաղաղութեամբ անցնէ՝ արժանի դարձնելով մեզ առաւօտեան լոյսը տեսնելու:

2. ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Այս ժամերգութիւնը կը կատարուի առաւօտուն: Բացուող արշալոյսին հետ մեր աղօթքը կ'ուղղենք մեր Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի, որով իր հրաշալի Յարութեան օրը, նոյն պահուն էր որ երեւցաւ իր մարմինը օծելու եկող Իղաբեր Կիներուն (Մատթէոս 28.1, 9-10):

3. ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Այս ժամերգութիւնը այսօր կը կատարուի Քառասնօրեայ Մեծ Պահքի ընթացքին, եւ ուղղուած է Ա. Հոգիին եւ Քրիստոսի Յարութեանը, երբ երեւցաւ իր աշակերտներուն (Յովհաննէս 20.19-29):

4. ՃԱՇՈՒ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Այս ժամերգութիւնը բաղկացած է երեք կարճ ժամերգութիւններէ, որոնք նախապէս առանձին-առանձին կը կատարուէին, իսկ հիմա միասնաբար կը կատարուին: Անոնք են.

գ ԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄ (կը համապատասխանէ առտուան ժամը 9:00-ին): Այս ժամուն մեր աղօթքը կ'ուղղենք Ա. Հոգիին, եւ կը յիշատակենք նախամայր Եայի դրախտին մէջ արգիլեալ պտուղի ճաշակելը եւ Յիսուսի միջոցաւ ազատութեան շնորհումը:

գ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԺԱՄ (կը համապատասխանէ կէսօրուան ժամը 12:00-ին): Այս ժամուն մեր աղօթքը կ'ուղղենք Հօր Աստուծոյ, յիշատակելով Յիսուսի խաչելութիւնն ու չարչարանքը:

գ ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԺԱՄ (կը համապատասխանէ յետ միջօրէի ժամը 3:00-ին): Այս ժամուն մեր աղօթքը կ'ուղղենք Որդի Աստուծոյ, յիշատակելով անոր մահն ու հոգին ասնդելը:

5. ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Այս ժամերգութիւնը կը կատարուի ամէն օր, ինչպէս անունէն ալ կ'երեւի՝ երեկոյեան ժամուն, եւ կը յիշատակէ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն վար առնուիլը, ճերմակ կտաւով պատանքուիլը եւ գերեզմանին մէջ դրուիլը (Մարկոս 15.42-46):

6. ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Այս ժամերգութիւնը ընդհանրապէս կը կատարուի Քառասնօրեայ Մեծ Պահքի շրջանին, փոխարինելով Երեկոյեան ժամերգութիւնը: Ուղղուած է Ա. Հոգիին, ինչպէս նաեւ Աստուծոյ Բանին՝ Յիսուս Քրիստոսի, որ գերեզման դրուելէ ետք դժոխք իջաւ եւ այնտեղ քարոզեց հոգիներուն (Ա.Պետրոսի 4.6):

7. ՀԱՆԳՍԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Քառասնօրեայ Մեծ Պահքի շրջանին յատուկ այս ժամերգութիւնը կը կատարուի արեւնամուտէն յետոյ, քնանալէ առաջ: Ուղղուած է Հօր Աստուծոյ, խնդրելով իրմէ՝ որ իր Միածին Որդիին Ա. Աջովը պահէ մեզ գիշերային խաւարէն ու սարսափէն:

(Շարունակելի 5)

Տաթև Աւագ Քահանայ Միքայէլեան

ԱՂՕԹՔ ՀՈԳԻՒ ԱՐՁՆՈՒԹԵԱՆ

Աստուած իմ, յիշեցնի՛ր զբաղած եւ մոռացկոտ մտքիս քու ահաւոր եւ սուկալի դատաստանդ, արդարներուն պատինն ու փառքը եւ մեղաւորներուն աններելի տանջանքները, հաստատէ՛ քու երկիւղովդ եւ զարհուրեցնելով դողացնի՛ր իմ մարմինս, որ իմ աչքերուս առջեւ հանապազ տեսնեմ ահը ու պայծառանամ առաքինի վարքով:

ԱՄԷՆ:

PRAYER

Holy Father, who hast called us by the name of thine Only begotten and hast enlightened us through the baptism of the spiritual font, make us worthy to receive this holy mystery for the remission of our sins. Impress upon us the graces of thy Holy Spirit, as thou didst upon the holy apostles, who tasted thereof and became the cleansers of the whole world.

And now, O Lord, Father beneficent, make this communion part of the supper of the disciples by dispelling the darkness of sins. Look not upon mine unworthiness and with-hold not from me the graces of the Holy Spirit, but according to thine infinite love of man grant that this communion be for the expiation of our sins and the loosing of our transgressions, as our Lord Jesus Christ promised and said that whosoever eateth my flesh and drinketh my blood shall live forever.

Therefore, make this to be unto us for the expiation of our sins, so that they who shall eat and drink of this may give praise and glory unto the Father and the Son and the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

The Divine Liturgy
of the Armenian Apostolic Church
[The Prayers before Communion]

WORDS OF COMFORT WAIT ON THE LORD

The LORD is my light and my salvation;
I will fear no one.
The LORD protects me from all danger;
I will never be afraid.

When evil people attack me and try to kill me,
they stumble and fall.
Even if a whole army surrounds me,
I will not be afraid;
even if enemies attack me,
I will still trust God.

I have asked the LORD for one thing;
one thing only do I want:
to live in the LORD's house all my life,
to marvel there at his goodness,
and to ask for his guidance.
In times of trouble, he will shelter me;
he will keep me safe in his Temple
and make me secure on a high rock.
So I will triumph over my enemies around me.
With shouts of joy I will offer sacrifices in his Temple;
I will sing, I will praise the LORD.

Hear me, LORD, when I call to you!
Be merciful and answer me!
When you said, "Come worship me,"
I answered, "I will come, LORD."
Don't hide yourself from me!

Don't be angry with me;
don't turn your servant away.
You have been my help;
don't leave me, don't abandon me,
O God, my savior.
My father and mother may abandon me,
but the LORD will take care of me.

Teach me, LORD, what you want me to do,
and lead me along a safe path,
because I have many enemies.
Don't abandon me to my enemies,
who attack me with lies and threats.

I know that I will live to see
the LORD's goodness in this present life.
Trust in the LORD.
Have faith, do not despair.
Trust in the LORD.

PSALM 27

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԻՆ ԿԱՆՈՆԸ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՀՌԶԱԿՈՒՄ ՕՐԷՆՔԻ ԳԻՐՔԻՆ

Խօսեցանք հաւաքածոներու մասին, բայց տակաւին չհանդիպեցանք կանոնականացման մասնաւոր քայլի մը:

Երբ կատարուեցաւ նման քայլ մը:

Որեւէ շփոթ կանխելու համար, սկիզբէն իսկ կ'ուզենք ճշդել, թէ առհասարակ Աստուածաշունչ գիրքերու կանոնին մասին խօսող ձեռնարկներն ու հեղինակները «կանոնականացում» բառը կը գործածեն որոշ պատմական դրոշմներու կամ պարագաներու համար, որոնք իրականին մէջ կանոնականացման արարքներ կամ քայլեր չեն, այլ՝ ինչպէս կը նախընտրենք զանոնք կոչել, «պաշտօնական ճանաչում» են, կամ «Հռչակում» որոշ գիրքի մը կամ գիրքերու ամբողջութեան մը:

Ընդհանրապէս Ս. Գրոց քննաբանութեան մէջ ընդունուած կարծիք է, թէ ՀԿ-ի «կանոնականացումը» տեղի ունեցաւ երեք տարբեր հանգրուաններով, որոնք կը համապատասխանեն ՀԿ-ի երբայական բաժանման.- Օրէնք, Մարգարէներ եւ Գիրքեր:

Ըստ այս տեսութեան, կանոնականացման առաջին քայլը առնուեցաւ Յուդայի Եոսիա (=Յովսիա) թագաւորի օրերուն, Ք. Ա. 621 թուականին:

Դ. Թագաւորներու (գլուխներ 22-23) եւ Բ. Մնացորդներու (գլուխներ 34-35) գիրքերուն մէջ կը պատմուի, որ Եոսիա, Մանասէի թողը եւ Ամոնի որդին, 8 տարեկանին բարձրացաւ Յուդայի թագաւորական գահը: Իր գահակալութեան առաջին 17 տարիները մասնաւոր եղելութեամբ մը յատկանշուած չեն: Բայց 18-րդ տարիէն սկսեալ մեծ յեղաշրջում պիտի բերէր, իր մեծ իօրը կոստանական ուղղութենէն եւ Եհովայապաշտութեան դէմ ուղղուած հալածողական քաղաքականութենէն կատարեալ շրջադարձ մը կատարելով դէպի Եհովայապաշտութիւն:

Այդ տարին, Ք. Ա. 621 թուականին, երբ տաճարը կը վերանորոգուէր, Եոսիա թագաւոր արքունի դիւանադպիրը՝ Շաֆանը ղրկեց տաճար, որպէսզի շինարարներուն ու որմնադիրներուն վճարումները կատարէ, Հիլքիահ քահանայապետ տաճարի գանձարանին մէջ գտաւ Օրէնքի գիրք մը, եւ զայն տուաւ Շաֆանին, որ կարդայ: Շաֆան իր կարգին թագաւորին պատմեց եղելութիւնը, եւ ըսաւ. « Հիլքիահ քահանան ինձի գիրք մը տուաւ » եւ Շաֆան զայն թագաւորին առջեւ կարդաց: Թագաւորը Օրէնքի գիրքին խօսքերը լսելուն պէս իր հանդերձները պատմեց » (Դ. Թգ. 22.10-11): Ապա Եոսիա կանչեց իր խորհրդականները եւ գտնուած գիրքին մասին հարցընել տուաւ Հուլտահ մարգարէութիւնին, որ հաստատեց գիրքին խօսքերը, ըսելով՝ թէ Տէրը իր ազդարարած խիստ պատիժները՝ աներուն ու անձեքը պիտի բերէ իր ժողովուրդին գլխուն, քանի զինք լսելով օտար աստուածներու յարեցան, բայց ժամանակատարապէս պիտի յետաձգէ զայն, քանի որ Եոսիա ինք իր հայրերուն խտտոր ընթացքին համար զղջաց եւ սրտով Տիրոջ յարեցաւ:

Եոսիա մարդ ղրկեց ամէն կողմ, եւ Յուդայի ամբողջ ժողովուրդն ու աւագները ժողովել տուաւ: Այսպէս կը կարդանք Դ. Թագաւորներու գիրքին մէջ. «Թագաւորը մարդ ղրկեց, եւ իր քով կանչել տուաւ Յուդայի ու Երուսաղէմի բոլոր աւագները: Թագաւորը եւ իր հետ եղողները, Յուդայի ու Երուսաղէմի բոլոր բնակիչներուն հետ միասին, քահանաներով ու մարգարէներով, եւ ամբողջ ժողովուրդով՝ պատկէն մինչեւ մեծ Տիրոջ տունը ելան: [Եոսիա] Տիրոջ տան մէջ գտնուած ուխտի գիրքին բոլոր խօսքերը անոնց ներկայութեան կարդաց: «Ապա թագաւորը սինին քով կանգնեցաւ եւ այդ գիրքին մէջ գրուած ուխտին հիմամբ Տիրոջ հետ ուխտը վերահաստատեց, խոստանալով Տիրոջ հաւատարիմ մնալ եւ ամբողջ հոգիով ու սրտով գործադրել այդ գիրքին մէջ գրուած ուխտին պատուիրանները, ուսուցումներն ու կանոնները: Ամբողջ ժողովուրդը նոյնպէս իր հաւանութիւնը տուաւ ուխտին» (Դ. Թգ. 23.1-3): Այս դրուագը կանոնականացման որեւէ արարք չի ներկայացնէր մեզի: Բայց որոշապէս անկախ ցոյց կու տայ վերաբերում մը՝ թագաւորին, քահանայական ու մարգարէական դասերուն եւ անխտիր ամբողջ ժողովուրդին կողմէ, որով տաճարին մէջ գտնուած Օրէնքի այդ գիրքը կը ճանչցուի իբրեւ Աստուծոյ խօսքը եւ Օրէնքը, եւ անոր կը տրուի անառարկելի բացարձակ հեղինակութիւն մը, որ զայն վեր կը դասէ որեւէ մարդկային հեղինակութենէ ու դատաստանէ: Այս վերաբերումը Աստուածաշունչի որեւէ գիրքի «կանոնական» ճանաչման գրաւականն է եւ ամենէն վաւերական տուեալը:

Իսկ ինչ էր տաճարին մէջ գտնուած եւ այսպիսի հանդիսարութեամբ ճանաչուած գտած Գիրքը: Կը թուի, թէ այս դրուագը կը խօսի միայն Երկրորդ Օրէնք կոչուած գիրքին մասին: Քանի մը բանասէրներ ատելի եւ կը փորձեն նեղցնել սահմանները, զայն նոյնացնելով Երկրորդ Օրէնք գիրքին 5-26 գլուխներուն հետ (այժմու 34 գլուխներուն փոխարէն՝ ընդամենը 23 գլուխ): Բայց կարելի է նաեւ մտածել, թէ արդեօք Օրէնքի հոչակման այս արարքին մէջ պէտք չէ տեսնել ամբողջութիւնը Մովսէսի հեղինակութեամբ ասանդուած եւ արձանագրուած գիրքերուն, որ Հնգամատեանն է, եւ որուն ներկայացուցիչը կը դառնայ պարզապէս Երկրորդ Օրէնքի գիրքը:

Այս ձեւով, հետեւաբար, վերստին հոչակուեցաւ «Օրէնք» կոչուած ժողովածոն, որ Մովսէս առաջին անգամ հոչակած եւ անով կնքած էր Աստուծոյ եւ իր ժողովուրդին միջեւ ուխտը, նաեւ պարտականութիւն տարով քահանաներուն՝ որ այդ ուխտը եօթը տարին անգամ մը վերանորոգեն:

Մարգարէական բաժինի եւ ապազայ «Գիրքեր» ժողովածոյին գիրքերէն շատերը (Թագաւորաց գիրքերը, շատ մը մարգարէութիւններ, Սաղմոսներ, Առակներ) կային եւ կը ճանչցուէին արդէն, ոմանք՝ նոյնիսկ ծիսական գործածութեան անցած էին, բայց այս հանգրուանին խնդրող առարկայ էին անոնք, եւ ուստի պաշտօնական խօսք չկայ անոնց մասին:

ԶԱՐԵԿ ԱՐՔ. ԱԶԱՒՈՐԵԱՆ
(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ 7)

ՏՕՆԱՅՈՅՑ - ՕԳՈՍՏՈՍ

Եշ. 1 Օգոստոս –	Տօն Սրբոցն՝ Տրիփոնի, Պարսամայ եւ Ուոսփրիոսի ճգնաւորացն:
Ուրբ. 2 Օգոստոս –	Պահք:
Շբթ. 3 Օգոստոս –	Տօն Սրբոյն Գրիգորի Աստուածաբանին:
Կիր. 4 Օգոստոս –	Ե. զկնի Պայծառակերպութեան:
Բշ. 5 Օգոստոս –	Տօն Սրբոց վկայիցն՝ Եւզիմուսի, Մակարիոսի, Վաղերիոսի, Կանդիտոսի եւ Ալիւդասայ:
Գշ. 6 Օգոստոս –	Տօն Սրբոցն՝ Անդրեի զօրավարին եւ բանակի Նորին, եւ վկայիցն՝ Կալինիկոսի եւ Դուստեայ:
Դշ. 7 Օգոստոս –	Պահք:
Եշ. 8 Օգոստոս –	Տօն Սրբոցն՝ Անդրիանոսի եւ կնոջ Նորա Անատոլեայ, եւ վկայիցն՝ Թեոդորոսի եւ Էլեաթիւրոսի:
Ուրբ. 9 Օգոստոս –	Պահք:
Շբթ. 10 Օգոստոս –	Տօն Եփեսոսի Ս. Ժողովոյն երկերիւր հայրապետացն:
Կիր. 11 Օգոստոս –	2. զկնի Պայծառակերպութեան:
Բշ. 12 Օգոստոս –	Ա. օր Աստուածածնի Պահոց:
Գշ. 13 Օգոստոս –	Բ. օր Աստուածածնի Պահոց:
Դշ. 14 Օգոստոս –	Գ. օր Աստուածածնի Պահոց:
Եշ. 15 Օգոստոս –	Դ. օր Աստուածածնի Պահոց:
Ուրբ. 16 Օգոստոս –	Ե. օր Աստուածածնի Պահոց:
Շբթ. 17 Օգոստոս –	Տօն Շողակաթի Սրբոյ Էշմիածնի, ըստ տեւեան Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ:
Կիր. 18 Օգոստոս –	ՏՕՆ ՎԵՐԱՓՈՒՄՈՒՄՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆԻ
Բշ. 19 Օգոստոս –	Բ. օր Վերափոխման: ՅԻՇԱՏԱԿ ՄԵՌԵԼՈՑ:
Գշ. 20 Օգոստոս –	Գ. օր Վերափոխման:
Դշ. 21 Օգոստոս –	Դ. օր Վերափոխման: Պահք:
Եշ. 22 Օգոստոս –	Ե. օր Վերափոխման:
Ուրբ. 23 Օգոստոս –	2. օր Վերափոխման: Պահք:
Շբթ. 24 Օգոստոս –	Ե. օր Վերափոխման:
Կիր. 25 Օգոստոս –	Ը. օր Վերափոխման:
Բշ. 26 Օգոստոս –	Թ. օր Վերափոխման:
Գշ. 27 Օգոստոս –	Տօն Սրբոցն Յովակիմայ եւ Աննայի՝ ծնողաց Սուրբ Աստուածածնին եւ կանանցն իւղաբերից:
Դշ. 28 Օգոստոս –	Պահք:
Եշ. 29 Օգոստոս –	Տօն Սրբոյն Երեմիայի մարգարէին:
Ուրբ. 30 Օգոստոս –	Պահք:
Շբթ. 31 Օգոստոս –	Տօն Սրբոց առաքելոցն՝ Թովմայի, Յակոբայ, եւ Ծնաւոնի:

THE BIG ISSUES AND WHAT THE BIBLE SAYS ABOUT THEM

EVANGELISM

The word 'evangelism' comes from a Greek word that means 'good news' – and it doesn't have to be something big and scary! Very simply, evangelism means sharing with others the good news that Jesus loves us and plans for our lives, here and eternally.

The Bible says that some people are especially gifted to be evangelists and equip the church to share the gospel. But even if we don't have that particular gift, we can still give it a go. Imagine if there was a really good film at the cinema but you missed out on it because nobody told you about it. Our friends and family won't come to know about the life Jesus gives us if nobody tells them about him.

There are lots of different ways to share our faith. It can be through sharing our own story of what God has done in our lives, or telling people that they are loved by God, or showing them a video about the Christian message. Evangelism can also be done through the way we live our lives – for example, not stealing, not swearing and being different from the world around us.

Evangelism is about being yourself and communicating just a small bit of the amazing news that we are all deeply loved and cared for by Jesus.

KEY BIBLE VERSES:
EPHESIANS 4.11; ROMANS 10.14-15; MATTHEW 28.18-19;
REVELATION 12.11

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ

ՄԵՂԲԸ

• Ինչ է մեղքը:

Մեղ կամ մեղք կը նշանակէ յանցանք, վնաս:

Ճշմարտութեան մը ուրացումը, պատուիրի մը կամ օրէնքի մը հակառակ եղած գործը յանցանք է, մեղք է. իսկ բառին կրօնական իմաստով մեղք կը կոչուին այն բոլոր գործերը, որոնք հակառակ են աստուածային պատգամներու եւ պատուիրաններու:

• Ինչ է մեղքին հետեւանքը:

Երբ մարդ յանցանք մը գործէ, կը պատժուի անոր համար. երբ վնաս մը պատճառէ, կը հատուցանէ զայն: - Ներելի մեղքեր կան եւ աններելի մեղքեր կան:

• Աւետարանին մէջ ինչպէս բացատրուած են ներելի եւ աններելի մեղքերը:

Ամէն մեղք եւ հայիտութիւն պիտի ներուի մարդոց որչափ ալ հայիտեն. բայց ո՛վ որ կը հայիտէ Սուրբ Հոգիին դէմ, ամենեւին պիտի չներուի անոր եւ պարտաւոր պիտի ըլլայ յաւիտեանական դատաստանի (հմմտ. Մարկոս 3.28-29, Դուկաս 12.10): Ուրիշ խօսքով, յայտնի ճշմարտութիւնները չտեսնել եւ անոնց հակառակ գործել, հոգեկան եւ նիւթական աշխարհի մէջ այնպիսի մեղքեր եւ յանցանքներ են, որոնք քաւութիւն չունին: Այսպիսի մեղաւորներ եւ յանցաւորներ անպատճառ պիտի տուժեն:

• Ներելի մեղքերը ինչպէս կը քաւուին:

Երբ մարդ կը խոստովանի իր գործած մեղքը եւ կ'ապաշխարէ սրտանց՝ անգամ մըն ալ չմեղանջելու որոշումով, կ'արժանանայ մեղքի քաւութեան եւ յանցանքի թողութեան:

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ
ԲԱԲԳԵՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Ազգային Առաջնորդարան
Armenian Prelacy of Canada
Prélature Arménienne du Canada

514-856-1200
prelacy@armenianprelacy.ca
www.armenianprelacy.ca

Խմբագիր՝ Հոգեշնորհ Տ. Յակոբ Վրդ. Եագուպեան
3401 Olivar Asselin Montréal, Québec H4J 1L5